

DAG VAN DE BEROEPSKOLOM 2016

Nieuwsbrief 1 – 24 mei 2016

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

DAG VAN DE BEROEPSKOLOM

DIFFERENTIATIE BINNEN DE BEROEPSKOLOM

‘Wegens verbouwing straks nog meer mogelijkheden’

Vrijdag 7 oktober 2016
10.00 – 15.45 uur

Vergadercentrum De Eenhoorn – tegenover Station Amersfoort-Centraal

Inleiding

Eind mei, dus weer tijd voor de eerste nieuwsbrief over de jaarlijkse Dag van de Beroepskolom. Hierin komen we met de eerste informatie over zaken die aan de orde gaan komen en de wijze waarop we denken dat we de deelnemers een betekenisvolle rol in het geheel kunnen gaan geven. Die inbreng zal dit jaar meer dan noodzakelijk zijn, gelet op:

- Voorstellen die worden gedaan rond de voorbereiding op het hbo, in het mbo en vo, met zaken als schakelen, verlengen en verstevigen van de mogelijkheden om te kunnen selecteren;
- Gevolgen van de prestatie-afspraken die OCW een aantal jaren geleden heeft gemaakt over het verbeteren van de kwaliteit van het hoger (beroeps)onderwijs, mede in verband met de stijgende uitval, de groeiende aantallen switchers en de scherp dalende rendementen met betrekking tot het verkrijgen van een diploma;
- Uitvoering van de plannen die staan in de Strategische Agenda voor het HO, met concrete plannen voor de samenwerking mbo-hbo;
- Aandacht voor onderwijs in het algemeen, met de verwachting dat zaken als de impact van scholing op de mogelijkheden om een baan te krijgen/houden/vernieuwen, leven lang leren, flexibilisering van leerwegen, inzet van nieuwe vormen van onderwijs (afgestemd op doelgroepen), gebruik van EVC, en dergelijke inzet zullen zijn bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer in 2017.

We hebben dan nog niet eens over de dalende instroom, de zelfstandige positionering van de Associate degree, de invoering van de zgn. Regionale Associate Colleges, de discussies over de gevolgen van het studie-voorschot en de mogelijkheden om meer te doen met keuzedelen voor mbo-4-opleidingen en de flexibilisering van het deeltijdse onderwijs, zowel in het hbo als mbo.

In deze nieuwsbrief geven we nog niet alle details – alleen maar een eerste schets van het overkoepelende thema. U kunt dan de agenda trekken om 7 oktober te blokkeren en/of deze aankondiging door te sturen naar collega's die met deze studiedag weer veel 'food for thought' kunnen kweken.

Beroepskolom 'verbouwen'

De conclusie kan niet anders zijn is dat het tijd wordt – om niet te zeggen: het is 5 voor 12 – om de beroeps(opleidingen) kolom grondig aan te pakken. Op basis van een gerichte analyse moet het mogelijk zijn om deze kolom om te bouwen naar een systeem waarbinnen de voortschrijdende gedifferentieerdheid in zowel het mbo als het hbo een plek krijgen.

Het is dan niet meer een kwestie van 'eigen gang gaan' en over en weer aangeven wat er het beste in de andere sector kan worden gedaan, aangepast dan wel in gang moet worden gezet. De tijd is rijp om de in- en uitgangen binnen de beroepskolom op een aantal plekken te verplaatsen dan wel meer ervan op zinvolle posities aan te brengen.

Elke student (niet alleen in voltijd maar zeker ook in duaal) moet de mogelijkheid krijgen om de eigen mogelijkheden te optimaliseren. Dat daarbij een vernieuwde vorm van begeleiding nodig is, staat buiten kijf – als een van de kritische succesfactoren.

Ook zullen we moeten bezien hoe kan worden omgegaan met het verlaten van het formele systeem door een student. Dat kan in principe op elk moment – en dat geldt ook voor de situatie dat er (nog) geen formeel diploma is behaald dan wel niet op korte termijn in zicht is. Gekeken kan worden hoe een dergelijke (uit)stap kan worden gecombineerd met een scenario waarbij de periode erna wordt ingevuld met bijvoorbeeld werkend-leren en het doen van niet-formeel onderwijs (voor het behalen van relevante certificaten).

Beroepskolom onderdeel van 'levenlang leren'

Onderwijsinstellingen zullen daarbij steeds meer betrokken zijn, wetende dat een hbo-opleiding (Ad en Bachelor) in een hoog tempo wordt gepositioneerd als een specifieke periode van het functioneren als individu, met het 'leven lang leren' als een vaststaand gegeven. Signalen zijn onder meer in de richting van de onderwijsinstellingen: opleidingen moeten sneller inspelen op veranderingen in de vraag van de arbeidsmarkt naar bepaalde beroepscompetentieprofielen, en: zorg ervoor dat ook tijdens de studie nieuwe competenties door studenten kunnen worden verworven om de kansen op werk te vergroten.

Of misschien moeten we in plaats van het begrip 'werk' zeggen dat het gaat om invulling van het bestaan op een wijze die het mogelijk maakt om als persoon zinvol bezig te zijn en daarbij te kunnen zorgen voor voldoende middelen om het eigen bestaan – in samenhang met anderen, in de directe omgeving en binnen bepaalde netwerken – 'levenslang' vorm te geven.

Flexibilisering Beroepskolom

Op 7 oktober zal eerst aan de hand van een aantal inleidingen over de zaken die hierboven zoal worden genoemd, de basis worden gelegd voor de discussie over de beoogde flexibilisering van de beroepskolom. En dan hebben we over differentiatie in zowel 'horizontale' als 'verticale' zin (in de komende nieuwsbrieven zullen we hierop verder een toelichting geven).

Vervolgens zullen we in een aantal rondes via sessies in groepen aan de hand van scenario's voor een herontwerp van de beroepskolom van 'algemene zaken en mogelijkheden' naar 'meer details en concrete aanpassingen' gaan. Dat wil zeggen dat de uitkomsten van een bepaalde ronde in de volgende sessie steeds wat verder onder het vergrootglas zullen worden gelegd om helder te krijgen wat haalbaar is – op korte en middellange termijn.

De inhoud staat voorop. Het resultaat moet bruikbaar zijn in de instellingen zelf, door opleidingen, regionale samenwerkingsverbanden en passen bij de afspraken die zullen voortvloeien uit de plannen in de Strategische Agenda voor het hbo en de verdere invoering van mbo-kwalificaties en keuzedelen. Beleid, strategie en politiek... dat zijn zaken die voortvloeien uit die inhoudelijke ontwikkelingen – niet andersom.

Praktische zaken

Hier alvast een paar praktische aspecten van de DvdB16:

- Vrijdag 7 oktober, van 10.00 tot 15.45 uur (inloop vanaf 9.15 uur)
- In het conferentiecentrum De Eenhoorn, Amersfoort (tegenover het centraal station)
- Kosten zullen zijn: 130 euro (excl. btw)
- Aanmelding is al mogelijk via info@leido.nl. Afmelden tot 25 september is kosteloos.

Volgende nieuwsbrieven

In de komende maanden zullen we regelmatig een nieuwsbrief laten verschijnen, met meer achtergrondinformatie, gegevens over sprekers en details betreffende het programma.